शासन निर्णय दिनांक ०६.०२.२०१८ नुसार गठीत राज्य वेटलॅंड प्राधिकरणात अशासकीय / तज्ञ सदस्यांची नियुक्ती तसेच तांत्रिक समितीच्या संरचनेमध्ये सुधारणा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग शासन निर्णय क्रमांकः वेटलँड २०२३/प्र.क्र.३३/तां.क.३

नवीन प्रशासकीय इमारत, १५ वा मजला मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२. दिनांक - २०/१०/२०२३.

वाचा :-

- 9) केंद्रीय वने व पर्यावरण मंत्रालयाचे जीएसआर-१२०३ (ई) दि. २६/०९/२०१७ च्या अधिसूचने अन्वये वेटलॅंड (संवर्धन व व्यवस्थापन) नियम, २०१७.
- २) शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१८/तां.क.-३, दि. ०६/०२/२०१८.
- ३) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२१/प्र.क्र.१८/तां.क.३, दिनांक २२/०६/२०२३.
- ४) महाराष्ट्र राज्य वेटलॅंड प्राधिकरणाच्या दिनांक ३०.०८.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इत्तिवृत्त.

प्रस्तावना:-

उपरोक्त वाचा क्र. २ येथील शासन निर्णन्वाये महाराष्ट्र राज्य वेटलँड प्राधिकरण गठीत करण्यात आले आहे. सदर शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्यानुसार गठीत प्राधिकरणातील तज्ञ सदस्याचा कार्यकाळ ३ वर्षाचा राहील असे निश्चित करण्यात आले होते. त्यानुसार दि. ०६.०२.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये निवृत्त तज्ञ/अशासकीय सदस्यांचा कार्यकाळ संपुष्टात आल्याने राज्य वेटलँड प्राधिकरणामध्ये निवृत्त अशासकीय/तज्ञ सदस्यांची नियुक्ती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तसेच दि. ०६.०२.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार गठीत तांत्रीक समितीची फेररचना करण्याची बाब देखील शासनाच्या विचाराधीन होती. दरम्यान, दि. ३०.०८.२०२३ रोजी आयोजित महाराष्ट्र राज्य वेटलँड प्राधिकरणाच्या बैठकीमध्ये वेटलँड प्राधिकरणामध्ये निवन तज्ञ /अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्यास तसेच तांत्रिक समितीच्या संरचनेमध्ये सुधारणा करण्यास प्राधिकरणाची मान्यता प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र राज्य वेटलँड प्राधिकरणाच्या दिनांक ०६.०२.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गठीत प्राधिकरणामध्ये अनुक्रमांक १६ ते २० मध्ये नमूद केलेल्या नविन तज्ञ/अशासकीय सदस्यांचा समावेश करण्यात येत आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य वेटलँड प्राधिकरणाची सुधारित रचना खालीलप्रमाणे राहिल:-

अ.क्र.	पदनाम		
٩.	मा. मंत्री, पर्यावरण विभाग	अध्यक्ष	
٦.	प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग	उपाध्यक्ष	
3.	अपर मुख्य सचिव, जलसंपदा विभाग	सदस्य	
٧.	अपर मुख्य सचिव, महसूल विभाग	सदस्य	
٧.	प्रधान सचिव, वन विभाग	सदस्य	
ξ.	प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग	सदस्य	
0.	प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग	सदस्य	
८.	प्रधान सचिव, पदुम विभाग	सदस्य	
۶.	प्रधान सचिव, मदत व पुनर्वसन	सदस्य	
90.	प्रधान सचिव, पर्यटन विभाग	सदस्य	
99.	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	सदस्य	
٩२.	अतिरिक्त प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, केंद्रीय वन व	सदस्य	
	पर्यावरण मंत्रालय, विभागीय कार्यालय, नागपूर		
93.	चीफ वाईल्ड लाईफ वार्डन	सदस्य	
98.	सदस्य सचिव, राज्य जैव विविधता मंडळ	सदस्य	
94.	संचालक, महाराष्ट्र रिमोट सेंन्सींग सेंटर	सदस्य	
٩६.	सह आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय (सागरी), मुंबई	तज्ञ सदस्य (मत्स्य व	
		जलसंपदा)	
90.	श्री. महेश सिंधीकर, सहाय्यक प्राध्यापक, जीवशास्त्र, उपयोजित विज्ञान विभाग	तज्ञ सदस्य, (इकॉलॉजी)	
٩८.	श्री. संजीव टाटु, मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग	तज्ञ सदस्य (जलसंपदा)	
98.	श्री. यशवंत सोनटक्के, सह संचालक (निवृत्त)	तज्ञ सदस्य (जलप्रदूषण)	
	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ		
२०.	डॉ. उमेश कुलकर्णी	तज्ञ सदस्य, पर्यावरण	
		आघात मुल्यांकन	
२१.	संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय	सदस्य सचिव	

(उपरोक्त प्राधिकरणामध्ये आवश्यकतेनुसार अशासकीय/तज्ञ व्यक्तींचा समावेश करण्यात येईल.)

- २. या प्राधिकरणाची कार्यकक्षा वेटलँड (संवर्धन व व्यवस्थापन) नियम, २०१७ मधील नियम ५ (४) मध्ये विहीत केल्याप्रमाणे असेल. सदर प्राधिकरण वर्षातून कमीत कमी ३ वेळा बैठका घेईल. तसेच तज्ञ सदस्यांचा समितीवरील कार्यकाळ ३ वर्षापेक्षा जास्त नसेल.
- ३. वेटलॅंड अधिसूचनेतील नियम ५ (६) (अ) नुसार या प्राधिकरणास तांत्रिक सहाय्य करण्यासाठी, ब्रिफ डॉक्युमेंटसचा आढावा घेणे, प्रारुप व्यवस्थापन आराखडे तयार करणे व प्राधिकरणाने शिफारस केलेल्या बाबींवर तांत्रिक सल्ला देणे इ. कामांसाठी दि. ०६.०२.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गठीत तांत्रिक समितीच्या संरचनेमध्ये सुधारणा करण्यात येत असून सूधारीत तांत्रिक समिती खालीलप्रमाणे असेल:-

अ.क्र.	पदनाम	
9	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण	समिती प्रमुख
	मंडळ,	
२	श्री. एस. व्ही. रामाराव, अपर प्रधान मुख्य वन	सदस्य
	संरक्षक (कांदळवन कक्ष)	
3	सह संचालक, जलप्रदूषण निवारण,	सदस्य
	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	
8	सहाय्यक सिस्टम अधिकारी (माहिती	सदस्य
	तंत्रज्ञान) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	
4	एमआरसँक नागपूर चे प्रतिनिधी	सदस्य
ξ	श्री. द. सू. भालेराव, शास्त्रज्ञ श्रेणी २,	सदस्य सचिव
	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग,	
	मंत्रालय	
(9	क्षेत्रीय अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण	समन्वयक
	मंडळ	

(उपरोक्त तांत्रिक समितीमध्ये आवश्यकतेनुसार अशासकीय/तज्ञ व्यक्तींचा समावेश करण्यात येईल.)

समिती प्रमुख आवश्यकतेनुसार बैठकीसाठी इतर तज्ञ सदस्यांना आमंत्रित करु शकतील. ही समिती वेटलँड अधिसूचनेतील नियम ५ (६) (अ) नुसार वेटलँड प्राधिकरणास सहाय्य करेल.

४. वेटलँड अधिसूचनेतील नियम ५ (६) नुसार खालीलप्रमाणे ४ सदस्यीय तक्रार निवारण समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	पदनाम	
٩.	उप सचिव (आस्थापना), पर्यावरण विभाग, मंत्रालय	समिती प्रमुख
٦.	प्रादेशिक अधिकारी, मुख्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण	सदस्य
	नियंत्रण मंडळ	
3.	विधी अधिकारी, पर्यावरण विभाग / महाराष्ट्र प्रदूषण	सदस्य
	नियंत्रण मंडळ	
8.	श्री. जॉय ठाकूर, शास्त्रज्ञ श्रेणी २, पर्यावरण विभाग,	सदस्य सचिव
	मंत्राल य	
ዓ.	क्षेत्रीय अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	समन्वयक

(उपरोक्त तक्रार निवारण समितीमध्ये तक्रारी संबंधित क्षेत्राचे स्थानिय अधिकारी यांचा आवश्यकतेनुसार समावेश करण्यात येईल.)

वरील दोन्ही समित्या प्रत्येक तिमाहीत कमीत कमी एकदा तरी बैठक घेतील व त्याचा अहवाल प्राधिकरणास सादर करतील. ५. महाराष्ट्र राज्य वेटलँड प्राधिकरणाला सहाय्य करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर, "जिल्हास्तरीय वेटलँड सनियंत्रण समिती" शासन निर्णय दि. २२.६.२०२३ रोजी नुसार गठीत करण्यात आली आहे. सदर समितीची रचना खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	पदनाम	
٩.	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	महानगरपालिका आयुक्त/ मुख्याधिकारी, नगरपालिका/	सदस्य
	नगरपरिषद	
3.	जिल्हा अधीक्षक, भूमी अभिलेख	सदस्य
8.	मुख्य अभियंता/ अधीक्षक अभियंता/कार्यकारी अभियंता,	सदस्य
	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	
4.	मुख्य अभियंता/ अधीक्षक अभियंता/ कार्यकारी अभियंता	सदस्य
	जलसंपदा, विभाग	
ξ.	उपवनसंरक्षक (वने), वन विभाग	सदस्य
9.	सहाय्यक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय	सदस्य
۷.	भूवैज्ञानिक, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग	सदस्य
۶.	जिल्हाधिकारी यांनी नियुक्त केलेले जिल्ह्यातील पर्यावरण	सदस्य
	क्षेत्रामध्ये विशेषतः पाणथळ क्षेत्राशी संबंधित कार्य करणाऱ्या	
	संस्थांचे १ किंवा जास्तीत जास्त २ प्रतिनिधी	
90.	प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	सदस्य सचिव

सदर जिल्हास्तरीय समितीद्वारे पाणथळ जागा (संरक्षण व संवर्धन) नियम, २०१७ च्या कलम ७ मध्ये नमूद केल्यानुसार विहीत नमून्यामध्ये ब्रिफ डॉक्युमेंट तयार करणे, जिल्ह्यातील वेटलँड जागेबाबत प्राप्त होणारे संदर्भ / तक्रारीबाबत कार्यवाही करणे, राज्यस्तरीय वेटलँड प्राधिकरणाकडुन प्राप्त संदर्भावर अभिप्राय देणे इ. कामे पाहिली जातील.

६. महाराष्ट्र राज्य वेटलँड प्राधिकरणाच्या व त्या अंतर्गत गठीत तांत्रिक समिती व तक्रार निवारण समिती यांच्या दैनंदिन कामकाजासाठी तसेच वेटलँड नियम, २०१७ प्रमाणे वेटलँड आयडेंटीफिकेशनच्या बाबतीतील कामासाठी सेक्रेटरिएट म्हणून महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ कार्य करेल. तसेच प्राधिकरण / समित्या इ. च्या बैठका, कार्यालयीन खर्च, बैठकीवरील खर्च, तज्ञ सदस्य, सदस्य सचिव यांचेसाठी वाहन, वाहन चालक, वाहनासाठी इंधन व अनुषंगिक खर्च, तज्ञ सदस्य, सदस्य व सदस्य सचिव यांच्या स्थळ पाहणीच्या अनुषंगाने झालेला खर्च इ. राज्य पर्यावरण आघात मुल्यांकन प्राधिकरणाच्या बचत खात्यात जमा निधीतून करण्यात यावा.

- ७. प्राधिकरणात व समित्यांमधील तज्ञ सदस्यांना बैठक भत्ता / मानधन प्रत्येक दिवसासाठी केंद्र शासनाच्या नियमाप्रमाणे रु. ३,०००/- प्रतिदिन, इकॉनॉमी वर्ग विमान प्रवास, द्वितीय श्रेणी रेल्वे प्रवास, स्थानिक प्रत्यक्ष झालेला प्रवास खर्च, प्रत्यक्ष वास्तव्यासाठीचा खर्च इ. अनुज्ञेय असेल तसेच तज्ञ सदस्य, सदस्य व सदस्य सचिव यांच्या क्षेत्र भेटी दरम्यान मानधन प्रत्येक दिवसासाठी केंद्र शासनाच्या नियमाप्रमाणे रु. ३,०००/- प्रति दिन, इकॉनॉमि वर्ग विमान प्रवास, द्वितीय श्रेणी रेल्वे प्रवास, स्थानिक प्रत्यक्ष झालेला प्रवास खर्च इ. अनुज्ञेय असेल. स्थळ पाहणीदरम्यान राहण्यासाठी झालेला प्रत्यक्ष खर्चही अनुज्ञेय असेल.
- ८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२३१०२०१२०८१८६३०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विशाल मदने) शा. श्रे. २ तथा अवर सचिव

प्रति,

- १. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
- २. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव
- ३. मा उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव
- ४. मा. मुख्य सचिव
- ५. अपर मुख्य सचिव, जलसंपदा विभाग
- ६. प्रधान सचिव (वन), महसूल व वन विभाग
- ७. प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग
- ८. प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग
- ९. प्रधान सचिव, पदुम विभाग
- १०. प्रधान सचिव, पर्यटन विभाग
- ११. सचिव, मदत व पूनर्वसन विभाग
- १२. वेटलॅंड प्राधिकरण व समितीचे सर्व सदस्य
- १३. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियत्रण मंडळ
- १४. सर्व विभागीय आयुक्त
- १५. सर्व जिल्हाधिकारी
- १६. सर्व महानगरपालिका आयुक्त
- १७. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १८. सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १९. सर्व मुख्याधिकारी, नगरपालिका